

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
Кафедра менеджменту**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

В.У. М. А. Вуйченко

« *31* » « *08* » 20__ року

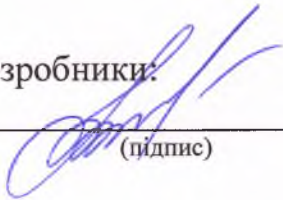
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ПЕДАГОГІКА ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ
ДИСЦИПЛІН»**

Освітній рівень:	третій (доктор філософії)
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність:	073 «Менеджмент»
Освітньо-наукова програма:	«Менеджмент»
Факультет:	менеджменту

Робоча програма з дисципліни «Педагогіка та методика викладання економічних дисциплін» для здобувачів третього рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-наукової програми «Менеджмент». Умань: УНУС, 2022 р. 17 с.

Розробники:

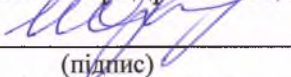

_____ Кустріч Л.О. – д.е.н., професор кафедри менеджменту

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри менеджменту

Протокол від «31» 08 2022 року № 1

Завідувач кафедри менеджменту

_____ Новак І.І.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«31» 08 2022 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту

Протокол від «31» 08 2022 року № 1

Голова _____ Гоменюк М.О.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«31» 08 2022 року

©УНУС, 2022 рік

©Кустріч Л.О., 2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність 073 «Менеджмент»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3		1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 120		1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5		Освітній рівень: третій (доктор філософії) Освітньо-наукова програма «Менеджмент»
	20 год.	
	Практичні, семінарські	
	24 год.	
	Лабораторні	
	Самостійна робота	
	76 год.	
Індивідуальні завдання		
Вид контролю: екзамен		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є отримання базових знань структури вищої освіти в Україні у її порівнянні з національними системами вищої освіти у країнах світу, основних нормативів діяльності закладів вищої освіти, загальних питань методики проведення різних видів аудиторних навчальних занять, організації позааудиторної навчальної діяльності студентів, здійснення поточного та підсумкового контролю знань студентів, підготовки навчально-методичних та дидактичних матеріалів щодо викладання економічних дисциплін.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти: дисципліна належить до циклу загальної підготовки, вивчається в 1 семестрі паралельно з дисциплінами: «Філософія науки», «Іноземна мова в наукових дослідженнях та ділових комунікаціях», «Методологія та організація наукових досліджень», «Сучасні теорії менеджменту».

Досягнення цієї мети пов'язане з вирішенням таких **завдань**:

- вивчення особливостей вищої освіти та її складових елементів;
- висвітлення психолого-педагогічних аспектів навчального менеджменту;
- дослідження методів, форм та прийомів навчання при викладанні економічних дисциплін;
- вивчення методів активізації пізнавальної діяльності студентів;
- освоєння технології та техніки організації та проведення семінарів, практичних, індивідуальних занять з економічних дисциплін;
- висвітлення особливостей організації самостійної навчальної роботи студентів при викладанні економічних дисциплін;
- освоєння технології навчання з економічних дисциплін;
- вивчення методики викладання економічних дисциплін;
- ознайомлення з інноваційними педагогічними технологіями активізації навчання з економічних дисциплін;
- освоєння технології організації проблемного навчання з економічних дисциплін;
- вивчення мотиваційних аспектів вдосконалення методики викладання з економічних дисциплін;
- ознайомлення з психолого-педагогічними умовами забезпечення інноваційних освітніх методик.

Програмними результатами вивчення дисципліни є:

- вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефаківцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях;
- глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці;

- розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти, застосовувати науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність навчального процесу;

- демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.

Компетентності:

інтегральна:

- здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення;

загальні:

- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність працювати в міжнародному контексті;
- здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності;
- оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду;

спеціальні (фахові):

- здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел;
- здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти.

3. Програма навчальної дисципліни

Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Навчальний модуль – це відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно об'єднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками.

Модуль 1. Педагогіка та методика викладання економічних дисциплін

Змістовий модуль 1.

Особливості навчання у вищій школі

Topic 1. Higher education and its components

Subject, goal, task of the course. Categorical and conceptual apparatus of teaching methods in higher education. Genesis of higher education. Paradigms of

university education. National systems of education development. Patterns of development, education and training of students. Problems of Ukraine's integration into the European area of higher education.

Тема 2. Психолого-педагогічні аспекти навчального менеджменту

Загальна характеристика психологічних особливостей студентського віку. Студентство як особлива соціально-психологічна група. Соціально-психологічні особливості студентського віку. Проблема розвитку інтелекту і креативності в період студентства. Урахування типологічних особливостей студентів у навчально-виховному процесі вищого навчального закладу. Урахування особливостей темпераменту. Урахування акцентуацій характеру студента. Інші прояви індивідуально-психологічних особливостей. Урахування тендерних особливостей студентів. Типологізація студентів та її урахування в навчально-виховному процесі. Значення пізнавальної професійної мотивації для становлення особистості майбутнього спеціаліста. Динаміка професійної мотивації. Мотиви і мотивація в професійній діяльності. Динаміка професійної мотивації та адаптації студентів до навчання у вищій школі. Гуманістичне освітнє середовище як чинник соціалізації студента та розвитку його творчої особистості. Студент як головна постать навчально-виховного процесу. Проблема гармонізації міжособистісних стосунків у студентській групі. Поняття навчального менеджменту. Функції управління навчанням. Фактори ефективного управління навчанням. Комунікації, керівництво і прийняття рішень у навчальній діяльності. Психологічні основи розв'язання педагогічних ситуацій.

Тема 3. Методи, форми та прийоми навчання при викладанні економічних дисциплін

Закони, закономірності та принципи навчання при викладанні економічних дисциплін. Принципи навчання при викладанні економічних дисциплін. Необхідність утілення в життя принципів активності навчання, наочності та систематизації знань. Методи навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності; бінарні методи. Особливості організації навчального процесу при викладанні економічних дисциплін. Система організації навчального процесу. Загальна характеристика методик викладання з економічних дисциплін.

Змістовий модуль 2.

Технологія та техніка організації та проведення занять з економічних дисциплін

Тема 4. Методи активізації пізнавальної діяльності студентів

Дидактичні вимоги до проведення лекцій. Дидактична мета лекції. Основні функції лекції: інформаційна, орієнтовна, пояснююча, переконувальна, підсумкова. Основні етапи лекції: вступна частина, викладення, висновки. Проблема єдності навчальних і виховних завдань у лекційному курсі. Завдання, переваги і недоліки лекційного викладу навчального матеріалу. Загальнодидактичні вимоги до побудови лекційного курсу. Вимоги до

структури лекційного курсу. Види лекції (вступна, тематична, оглядова, заключна): організація та характеристика.

Тема 5. Технологія та техніка організації та проведення семінарів, практичних, індивідуальних занять з економічних дисциплін

Поняття та типи семінарських, практичних (лабораторних) занять. Традиційні та нетрадиційні семінарські, практичні (лабораторні) заняття. Структура та план-конспект семінарського, практичного заняття в традиційній формі. Структура та план-конспект семінарського, практичного заняття в активній формі. Карта оцінки практичного (семінарського) заняття.

Тема 6. Особливості організації самостійної навчальної роботи студентів при викладанні економічних дисциплін

Сутність самостійної роботи. Значення самостійної роботи. Види самостійних робіт. Форми організації та проведення самостійної роботи. Позитивні сторони і недоліки в організації самостійної роботи студентів. Специфіка організації самостійної роботи із додатковою літературою (словниками, довідниками, науково-педагогічною літературою тощо).

Тема 7. Технології навчання з економічних дисциплін

Визначення категорії «технологія навчання». Технологія та методика навчання. Зміст та структура освітньої технології. Основні етапи розвитку технологій навчання. Технологія і методика навчання. Традиційне та інноваційне навчання: порівняльний аналіз. Традиційні форми та методи навчання у вищій школі. Дидактичні можливості нових інформаційних технологій. Критерії ефективності технологій навчання.

Тема 8. Методика викладання економічних дисциплін

Економічна освіта та економічна культура суспільства. Форми та методи економічного навчання. Традиційні та новітні методи викладання економіки; моделювання. Контроль та мотивація економічного навчання. Етико-психологічні аспекти викладання економічних дисциплін. Особливості менеджмент-освіти. Методика викладання дисциплін з менеджменту. Напрями вдосконалення менеджмент-освіти в Україні.

Змістовий модуль 3.

Інноваційні освітні методики активізації навчання з економічних дисциплін та психолого-педагогічні умови їх забезпечення

Тема 9. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання з економічних дисциплін

Проблеми залучення новітніх освітніх технологій. Поняття педагогічної інновації. Кредитно-модульна і модульно-рейтингова технології навчання як педагогічні інновації. Психолого-педагогічна сутність інтерактивних методів навчання. Групова робота студентів. Групові тренінги. Мозкова атака. Метод синектики. Метод вільних асоціацій. Дидактичні ігри. Методика проведення дидактичної гри. Ділова гра. Синанон-метод як засіб підготовки до професійної діяльності в системі «людина-людина». Метод кейсів (розгляд конкретних ситуацій та вирішення практичних проблем). Метод «Коло Ідей». Розігрування ситуацій у ролях. Метод «Ток-шоу». Метод «Ажурна пилка». Вибір дидактичних методів. Індивідуальні творчі завдання.

Тема 10. Організація проблемного навчання з економічних дисциплін
Види інтенсивних технологій навчання Тенденції розвитку міжнародного освітнього простору, принципи глобалізації, неперервне навчання, формальна і неформальна освіта. Роль 8 класичних університетів та впровадження сучасних наукових знань та новітніх інформаційних технологій. Транснаціональні освітні корпорації. Моделі занять в традиційній формі та активній формах. Функції і роль студентів при проведенні лекційного заняття в активній формі. Організація проблемного навчання з економічних дисциплін.

Тема 11. Мотиваційні аспекти вдосконалення методики викладання з економічних дисциплін

Навчальна активність студентів. Критерії, рівні, види і фактори навчальної активності. Прийоми та засоби активізації навчальної діяльності. Поняття мотивації та її роль в управлінні навчанням. Управління мотиваційними процесами у навчанні. Методи і прийоми мотивації навчання. Стратегії управління мотиваційними процесами у навчанні. Види та механізми мотиваційного впливу. Мотиваційний цикл у навчанні та чинники його ефективного реалізації. Спеціальні прийоми вивчення мотивації методом експерименту. Стимули та стимулювання навчання. Стимулюючий вплив інноваційних методів навчання. Напрями активізації пізнавальної діяльності студентів у вищій школі.

Тема 12. Психолого-педагогічні умови забезпечення інноваційних освітніх методик

Удосконалення майстерності та педагогічних технологій в процесі викладання економічних дисциплін Педагогічний вплив на розвиток творчої особистості. Психолого-педагогічні аспекти забезпечення інноваційних освітніх методик в процесі викладання економічних дисциплін. Особистісно-професійний саморозвиток викладача. Розвиток інноваційної поведінки педагога. Педагогічний імідж. Поняття педагогічного іміджу. Імідж навчального закладу: структура та шляхи формування. Імідж педагога з позицій гештальтпсихології. Механізми формування особистого іміджу в процесі викладання економічних дисциплін. Професійний стрес та професійне «вигорання» у педагогічній діяльності; засоби їх запобігання. Поняття професійного стресу. Особливості його перебігу. Засоби саморегуляції поведінки в умовах професійно-педагогічного стресу. Симптом професійного «вигорання» в процесі викладання економічних дисциплін: особливості виникнення і засоби подолання.

4. Орієнтовна структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1. Педагогіка та методика викладання економічних дисциплін				
Змістовий модуль 1. Особливості навчання у вищій школі				
Topic 1. Higher education and its components	9	1	2	6
Тема 2. Психолого-педагогічні аспекти навчального менеджменту	9	1	2	6
Тема 3. Методи, форми та прийоми навчання при викладанні економічних дисциплін	10	2	2	6
Разом за змістовим модулем 1	28	4	6	18
Змістовий модуль 2. Технологія та техніка організації та проведення занять з економічних дисциплін				
Тема 4. Методи активізації пізнавальної діяльності студентів. Дидактичні вимоги до проведення лекцій	10	2	2	6
Тема 5. Технологія та техніка організації та проведення семінарів, практичних, індивідуальних занять з економічних дисциплін	11	2	2	7
Тема 6. Особливості організації самостійної навчальної роботи студентів при викладанні економічних дисциплін	10	1	2	7
Тема 7. Технології навчання з економічних дисциплін	9	1	2	6
Тема 8. Методика викладання економічних дисциплін	10	2	2	6
Разом за змістовим модулем 2	50	8	10	32
Змістовий модуль 3. Інноваційні освітні методики активізації навчання з економічних дисциплін та психолого-педагогічні умови їх забезпечення				
Тема 9. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання з економічних дисциплін. Проблеми залучення новітніх освітніх технологій	10	2	2	6
Тема 10. Організація проблемного	10	2	2	6

навчання з економічних дисциплін. Види інтенсивних технологій навчання				
Тема 11. Мотиваційні аспекти вдосконалення методики викладання з економічних дисциплін	11	2	2	7
Тема 12. Психолого-педагогічні умови забезпечення інноваційних освітніх методик. Удосконалення майстерності та педагогічних технологій в процесі викладання економічних дисциплін	11	2	2	7
Разом за змістовим модулем 3	42	8	8	26
Усього годин	120	20	24	76

5. Тематики практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Higher education and its components	2
2	Психолого-педагогічні аспекти навчального менеджменту	2
3	Методи, форми та прийоми навчання при викладанні економічних дисциплін	2
4	Методи активізації пізнавальної діяльності студентів. Дидактичні вимоги до проведення лекцій	2
5	Технологія та техніка організації та проведення семінарів, практичних, індивідуальних занять з економічних дисциплін	2
6	Особливості організації самостійної навчальної роботи студентів при викладанні економічних дисциплін	2
7	Технології навчання з економічних дисциплін	2
8	Методика викладання економічних дисциплін	2
9	Інноваційні педагогічні технології активізації навчання з економічних дисциплін. Проблеми залучення новітніх освітніх технологій	2
10	Організація проблемного навчання з економічних дисциплін. Види інтенсивних технологій навчання	2
11	Мотиваційні аспекти вдосконалення методики викладання з економічних дисциплін	2
12	Психолого-педагогічні умови забезпечення інноваційних освітніх методик. Удосконалення майстерності та педагогічних технологій в процесі викладання економічних дисциплін	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Higher education and its components	6
2	Психолого-педагогічні аспекти навчального менеджменту	6
3	Методи, форми та прийоми навчання при викладанні економічних дисциплін	6
4	Методи активізації пізнавальної діяльності студентів. Дидактичні вимоги до проведення лекцій	6
5	Технологія та техніка організації та проведення семінарів, практичних, індивідуальних занять з економічних дисциплін	7
6	Особливості організації самостійної навчальної роботи студентів при викладанні економічних дисциплін	7
7	Технології навчання з економічних дисциплін	6
8	Методика викладання економічних дисциплін	6
9	Інноваційні педагогічні технології активізації навчання з економічних дисциплін. Проблеми залучення новітніх освітніх технологій	6
10	Організація проблемного навчання з економічних дисциплін. Види інтенсивних технологій навчання	6
11	Мотиваційні аспекти вдосконалення методики викладання з економічних дисциплін	7
12	Психолого-педагогічні умови забезпечення інноваційних освітніх методик. Удосконалення майстерності та педагогічних технологій в процесі викладання економічних дисциплін	7

7. Методи навчання

Методи навчання реалізуються через систему прийомів і засобів навчальної діяльності: лекції, практичні заняття, семінари, інтерактивні заняття, індивідуальні заняття, консультації з викладачами, самонавчання, виробнича практика.

Для вивчення курсу «Педагогіка та методика викладання економічних дисциплін» використовуються традиційні методи навчання які можна розмежувати на три групи: словесні, наочні, практичні.

До словесних належать: лекція; розповідь; пояснення; бесіда.

Ефективне вивчення проблем неможливе без широкого використання наочних методів: ілюстрації, демонстрації та спостереження.

Практичні методи навчання спрямовані на досягнення завершального етапу процесу пізнання. Вони сприяють формуванню вмінь і навичок, логічному завершенню ланки пізнавального процесу стосовно конкретної

теми, розділу курсу «Педагогіка та методика викладання економічних дисциплін».

У вивченні проблем педагогіки та методики викладання економічних дисциплін використовуються також інтерактивні методи: групові (робота в парах; робота в малих групах, акваріум) та фронтальні методи (велике коло; мікрофон; мозковий штурм, аналіз проблеми).

Серед методів навчання за характером логіки вивчення проблем педагогіки та методики викладання економічних дисциплін використовуються аналіз, синтез, індукція, дедукція.

Ефективність вивчення проблем педагогіки та методики викладання економічних дисциплін багато в чому зумовлена способом організації мислення. З орієнтацією на рівень розумової активності студентів, застосовуються такі методи навчання: проблемний виклад (проблемно-інформаційний), частково-пошуковий, дослідницький. Використання цих методів ґрунтується на послідовній і цілеспрямованій постановці перед студентами проблемних індивідуальних науково-дослідних завдань з курсу «Педагогіка та методика викладання економічних дисциплін», розв'язуючи які, вони під керівництвом викладача активно засвоюють нові знання.

8. Методи контролю

Основні методи контролю успішності студентів, які використовуються при вивченні проблем педагогіки та методики викладання економічних дисциплін: спостереження, усне опитування, вправління, програмований контроль, письмові роботи, тести тощо.

Контроль за вивченням основних питань педагогіки та методики викладання економічних дисциплін здійснюється під час опитування, модульного та тестового контроль, презентації наукових проектно-дослідних робіт та есе, захисту звітів із практики, екзамену.

За допомогою методу спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю студентів педагог докладно пізнає їх діяльність, ставлення, бажання, успіхи, визначає обсяг і глибину оволодіння професійними знаннями, рівень опанування навичками та вміннями, ступінь сформованості особистісних якостей, визначає недоліки й шляхи їх усунення тощо.

Письмовий контроль забезпечує глибоку й всебічну перевірку опанування програмного матеріалу. Цей метод досить об'єктивний, бо надає можливість порівняти знання різних студентів за допомогою стандартних запитань, виявити теоретичні знання, практичні навички та вміння, а також адекватне їх застосування для розв'язання конкретних професійних завдань.

Ще одним методом перевірки є усне опитування. Його здійснюють за допомогою бесіди, оповідання студента, тлумачення певних теорій, ідей, поглядів професійних явищ тощо, їхня найбільша методична цінність – те, що вони забезпечують безпосередній живий контакт педагога з тими, хто навчається. В основі усного опитування - монологічна відповідь студента або бесіда. На вищу оцінку заслуговують студенти, які активно пропонують нестандартні шляхи розв'язання проблеми. Тільки тоді, коли студенти не

спроможні дати правильну відповідь, потрібно спрямувати їхні обміркування у правильне русло, уміло підказавши необхідний напрям пошуку правильної відповіді.

У контролюванні знань студентів із курсу «Педагогіка та методика викладання економічних дисциплін» використовуються тести, які становлять стандартизований комплект завдань. Тести дають змогу об'єктивно оцінювати рівень опанування теоретичних знань, практичних навичок та вмінь.

Для контролю та оцінки знань студентів із курсу «Педагогіка та методика викладання економічних дисциплін» використовується також програмований контроль за допомогою комп'ютерної техніки. При цьому забезпечується негайний зворотний зв'язок між відповіддю студента і запрограмованим навчальним матеріалом, це дає змогу відразу отримати інформацію про рівень відповіді.

9. Розподіл балів, які отримують студенти Форма контролю – екзамен

Поточний (модульний) контроль														Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						Змістовий модуль 3				30	100	
T1	T2	T3	MK1	T4	T5	T6	T7	T8	MK2	T9	T10	T11	T12			MK3
5	5	5	5	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5			5

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Шкільний О.О. Методичні вказівки з курсу «Педагогіка та методика викладання економічних дисциплін». Умань, УНУС, 2021. 25 с.
2. Шкільний О.О. Методичні вказівки щодо організації самостійної роботи з курсу «Педагогіка та методика викладання економічних дисциплін». Умань, УНУС, 2021. 29 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Томаневич Л. М. Університетська освіта: навч. посібник. Львів: «Магнолія-2006», 2010. 370 с.
2. Атапов Г.О. Теорія діяльнісного навчання. К.: Кондор, 2007. 192 с.
3. Базалук О.О., Юхименко Н.Ф. Філософія освіти: навч.-метод. посібник. К.: Кондор, 2011. 161 с.
4. Болонський процес у фактах і документах. / Упоряд. М. Ф. Степко та ін. К.: Тернопіль: Вид-во ТДПУ, 2003. 52 с.
5. Бочелюк В.Й., Зарицька В.В. Педагогічна психологія: навч. посібник. К.: Центр навчальної літ., 2006. 247 с.
6. Варій М.Й., Ортинський В.Л. Основи психології і педагогіки: навч. посібник. К.: Центр учбової літ., 2009. 376 с.
7. Василюк А., Пахоцінський Р., Яковець Н. Сучасні освітні системи: навч. посіб. Ніжин: НДПУ, 2002. 139 с.
8. Вища освіта України і Болонський процес: навч. посібник. За ред. В.Г. Кременя; авт. кол.: М.Ф. Степко та ін. К.: Освіта України, 2004. 388 с.
9. Голік О.Б. Педагогічна майстерність: організаційно-управлінський аспект: навч. посібник. Донецьк: Вид-во «Ноулідж», 2010. 242 с.
10. Грицуленко С.І., Потапова-Сінько Н.Ю., Гарбера К.М. Методика викладання економічних дисциплін: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2012. 224 с.
11. Діалектика вищої освіти: трансформація від декларації до реалізації: навч. посібник. / В.О.Головко та ін. Харків: Еспала, 2009. 304 с.
12. Вища освіта і Болонський процес: навч. посібник. / М.Ф. Дмитриченко та ін. К.: Знання України, 2006. 440 с.
13. Журавський В.С., Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти. К.: ІВЦ «Вид-во «Політехніка», 2003. 200 с.
14. Закон України «Про освіту». Редакція від 08.07.2017 р.[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
15. Застосування телекомунікаційних засобів у навчальному процесі (психолого-педагогічні аспекти): навчально-методичний посібник; за ред. М.Л. Смульсон. К.: Педагогічна думка, 2008. 256 с.
16. Кайданова Л.Г., Мнушко З.М. Модульна технологія навчання. Навч.-метод. посібник. Харків: Золоті сторінки, 2002. 83 с.
17. Каплінський В. В Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.

18. Козак Н.Л., Шоробура І.М. Університетська освіта: навч. посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2014. 180 с.
19. Козлова Г.М. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. ОДЕСА, ОНЕУ, ротапринт. 2014. 200 с.
20. Корсак К.В., Ластовченко І. О. Вища освіта і Болонський процес: навч. посібник. К.: МАУП, 2007. 346 с.
21. Мачинська Н.І., Стельмах С.С. Сучасні форми організації навчального процесу у вищій школі: навчально-методичний посібник. Львів: ЛДУВС, 2012. 180 с.
22. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі. Навч. пос. К.: ЧП. 2007. 211 с.
23. Найдъонов І. М. Викладання фінансово-економічних дисциплін: методика, технологія, управління. К.: Центр учбової літератури, 2019. 432 с.
24. Овчарук О.В. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. К.: «К.І.С.», 2004. 112 с.
25. Резван О. О. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Харків: ХНАДУ, 2013. 171 с.
26. Рішення колегії Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Концепції розвитку економічної освіти в Україні».[Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.pu.if.ua/images/navchalnyi-protses/2013/zakonodavchonormativna-baza/rishennia-kolehii-mon/07_kol_041203.pdf
27. Товканець Г.В. Університетська освіта: навч.-метод. посібник.: К.: Кондор, 2011. 182 с.

Допоміжна

1. Авдєєнко А.П., Дементій Л.В., Поляков О.Є. Інтенсифікація навчального процесу та організація самостійної роботи студентів. *Проблеми освіти*. К., 2001. Вип. 24. С. 108-111.
2. Аксьонова О. В. Методика викладання економіки. URL: <http://nauchim.org.ua/uchebnaja-literatura/pedagogika/34>
3. Активізація навчального процесу у сучасній вищій школі: Метод. огляд / Уклад. Л. А. Якимова. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 32 с.
4. Балягіна І.А., Богорад М.А., Ковальчук Г.О. Методика викладання економіки: Навчально-методичний-посібник для самостійного вивчення дисципліни. К.: КНЕУ, 2003. 341 с.
5. Балягіна І. А., Богорад М. А., Ковальчук Г. О. Методика викладання економіки. URL : <http://gendocs.ru/v16348/?cc=75>.
6. Величко О.Б. Гуманізація освіти та її вплив на становлення особистості студента. *Проблеми освіти*. К., 2001. Вип. 24. С. 25-29.
7. Войнаровська Н. В. Інноваційні методи викладання економіки у сучасних вищих навчальних закладах США. URL : <http://conf.vntu.edu.ua/humed/2010/txt/Voynarovska.php>
8. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2004. 352 с.

9. Євдокимов О.В. Ефективність нових технологій організації навчання студентів. *Педагогіка і психологія*. 1997. №2. С. 161-172.

10. Зеленський К.В., Козак В.І., Синишин О.В. Рейтинг як форма індивідуального підходу до всебічного розвитку. *Нові технології навчання*. К. 2001. Вип. 30. С. 166-170.

11. Ковальчук Г.О. Активізація навчання в економічній освіті. К.: КНЕУ, 1999. 128 с.

12. Колот А. Реалізація основних принципів Болонської декларації при підготовці фахівців економічного профілю. *Вища школа*. 2004. №2-3. С.20-33.

13. Мистецтво бути викладачем: практич. посіб. / А. Брінклі та ін. За ред. О.І. Сидоренка. К.: Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні». 2003. 144 с.

14. Михайличенко О.В. Методика викладання суспільних дисциплін у вищій школі: навчальний посібник. Суми, СумДПУ, 2009. 122 с.

15. Мороз І.В. Кредитно-модульна система організації навчального процесу: Довідник для студентів. К.: Освіта України, 2006. 90 с.

16. Мороз Т.О. Використання загальнокультурної компоненти в процесі викладання спеціалізованих гуманітарних дисциплін у вищій школі. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»*. Сер.: Педагогіка. 2011. Т. 173, Вип. 161. С. 95-99.

17. Нагаєв В.М. Оцінювання навчальної діяльності студентів за модульно-рейтингової технології навчання. *Педагогіка і психологія*. 2003. №3. С. 84-91.

18. Нісिमчук А.С., Падалка О.С., Шпак О.Т. Сучасні педагогічні технології: навчальний посібник. К.: Просвіта, 2000. 386 с.

19. Романовський О.О. Теорія і практика зарубіжного досвіду в підприємницькій освіті України: Монографія. К.: Деміурґ, 2002. 400 с.

20. Слепкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: навч. посіб. К.: Вища школа, 2005. 239 с.

12. Інформаційні ресурси

Журнали:

- Освітній простір України;
- Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах;
- Педагогічний процес: теорія і практика;
- Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи.

Інтернет ресурси:

- Верховна рада України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>;
- Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://vywww.ukrstat.gov.ua>;
- Кабінет Міністрів України. Урядовий портал [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>;

- Міністерство економічного розвитку і торгівлі. Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>;
- Міністерство освіти і науки України. Офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>;
- Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.

13. Зміни у робочій програмі на 2022-2023 навчальний рік

У робочій програмі було внесено зміни в структуру змістових модулів, оновлено список рекомендованої літератури.